

Raadsbrief ter informatie

Aan de raad van de gemeente Almelo

Doorkiesnummer

Behandeld door
M. Hilberts

Datum
11 februari 2020

Onderwerp
Stand van zaken rondom uitspraak rechtbank inzake verzoekschrift OR Soweco

Geachte raadsleden,

De kantonrechter heeft op 29 januari 2020 het dagelijks bestuur van de GR van Soweco in het gelijk gesteld in een kwestie met de OR van Soweco. Het belangrijkste element hierbij was de vraag of de onderzoeken die in de afgelopen maanden zijn uitgevoerd al of niet tot het politiek primaat behoren. De kantonrechter stelt: ook deze onderzoeken maken onderdeel uit van het politiek primaat. Dat betekent dat rondom het besluitvormingsproces over de Wsw eerst het politieke besluitvormingsproces moet plaatsvinden, voordat de OR van Soweco in de gelegenheid wordt gesteld om een advies te geven over de personele gevolgen hiervan.

Wat is er in de afgelopen periode gebeurd?

In de loop van 2019 heeft het dagelijks bestuur van de GR Soweco het initiatief genomen tot 2 onderzoeken. Dit ter ondersteuning van de besluitvorming rondom de toekomstige uitvoering van de Wsw als onderdeel van de Participatiewet. Het eerste onderzoek betrof de mogelijke toekomstige uitvoeringsvormen (aan u ter beschikking gesteld op 21 mei 2019 (Int - 20190515)). Het tweede onderzoek betrof de beantwoording van een aantal verdiepingsvragen bij het door het Dagelijks Bestuur geformuleerde voorkeursscenario. Dit rapport is u, samen met de lokale hoofdlijnennotities, op 17 oktober beschikbaar gesteld (Int - 201969408).

Op 28 oktober 2019 heeft de OR van Soweco Gr en NV een verzoekschrift bij de rechtbank in gediend waarin zij de rechtbank onder meer verzoekt om beide onderzoeken ongeldig te verklaren, omdat er conform de Wet op de ondernemingsraden sprake geweest zou zijn van een adviesrecht van de OR bij de formulering van de onderzoeksvraag en de keuze van de uitvoerder van deze onderzoeken. Op 8 januari 2020 is de rechtszaak geweest waarin deze zaak heeft gediend. Daarbij is namens het Dagelijks Bestuur betoogd dat de onderzoeken plaatsvonden als onderdeel van de voorbereiding van politieke besluitvorming, en daarmee onder het politieke primaat vallen.

De uitkomst: ook de onderzoeken die het DB heeft laten uitvoeren vallen onder het politiek primaat

Op 29 januari 2020 heeft de kantonrechter uitspraak gedaan (<https://www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Rechtbanken/Rechtbank-Overijssel/Nieuws/Paginas/Geen-rol-voor-OR-in-onderzoek-toekomst-Soweco.aspx>). In deze uitspraak wordt de OR in het ongelijk gesteld. De onderzoeken vallen onder het politieke primaat. Daartoe heeft de kantonrechter overwogen dat het hier gaat om een verkenning van de mogelijkheden voor gemeenten om hun wettelijke taken in de toekomst vorm te geven. Besluiten die het beleid ten aanzien van (de uitvoering van) publiekrechtelijke taken van Soweco GR bepalen, vallen naar het oordeel van de kantonrechter onder de reikwijdte van het politieke primaat.

Daarnaast heeft de kantonrechter het volgende overwogen. Een besluit over de vraag hoe de gemeenten hun wettelijke taken in de toekomst vorm wensen te geven, vereist zonder meer een politieke afweging van de daaraan verbonden voor- en nadelen. Een dergelijk besluit is om die reden aan het adviesrecht van de OR onttrokken, aldus de kantonrechter.

Deze uitspraak benadrukt dat het gesprek over (de uitvoering van) de Wsw en Participatiewet en de keuzes die hierin gemaakt worden geheel toekomt aan de deelnemende gemeenten. De uitkomsten van deze keuzes kunnen gevolgen hebben voor personeel en organisatie. In dat geval zal uiteraard de OR betrokken gaan worden bij personele vervolgbesluiten.

Constructief in gesprek met Raad van Commissarissen

Omdat de uitvoering van de Wsw in handen is gelegd van Soweco NV, heeft de Raad van Commissarissen van Soweco NV ook te maken met de gevolgen van de politieke keuzes die u gaat maken. Het Dagelijks Bestuur heeft de Raad van Commissarissen uitgenodigd om met een alternatief uitvoeringsmodel te komen. Dat is in december op hoofdlijnen aan het Dagelijks Bestuur gepresenteerd. Na eerdere verkenningen, vinden op dit moment bestuurlijk en ambtelijk constructieve gesprekken plaats tussen een vertegenwoordiging van de Raad van Commissarissen en het management van Soweco met een vertegenwoordiging van het Dagelijks Bestuur. In deze gesprekken wordt gestreefd naar een zoveel mogelijk gezamenlijk gedragen toekomstbestendig uitvoeringsmodel voor de gemeenten Wierden, Tubbergen, Twenterand en Almelo. Daarbij dragen de 6 gemeenten gezamenlijk zorg voor de afbouw van de GR, en krijgen de gemeenten Rijssen-Holten en Hellendoorn de ruimte voor lokale uitvoering, met de mogelijkheid van inkoop van specifieke taken (zoals P&O-taken).

Zodra het mogelijk is, wordt u uiteraard van de uitkomsten van de gesprekken op de hoogte gebracht.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,